

ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MALCZYCE
ZA 2023 ROK

Malczyce, kwiecień 2024

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1. Podstawy oraz uwarunkowania prawne sporządzenia analizy.....	3
1.2. Poziomy odzysku i recyklingu odpadów komunalnych przewidzianych do osiągnięcia..	5
2. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce	6
2.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Malczyce	6
2.2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	10
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;.....	12
3.1. Opłaty ponoszone przez właścicieli nieruchomości.....	12
3.2. Koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023	13
3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	16
4. Liczba mieszkańców.....	16
4.1. Liczba mieszkańców w 2023r. według ewidencji ludności oraz złożonych deklaracji ...	16
4.2. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawierali umów, o których mowa w art.6 ust.1 ucpg.....	17
5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych oraz przeznaczonych do składowania na terenie gminy Malczyce	17
5.1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Malczyce.....	17
5.2. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Malczyce	19
6. Wnioski.....	21

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy oraz uwarunkowania prawne sporządzenia Analizy

Na podstawie art.3 ust.2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024r., poz.399) dalej „*ucpg*” organ gminy zapewnia czystość i porządek na swoim terenie i tworzy warunki niezbędne do ich utrzymania poprzez dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi¹. Powyższe doprecyzowuje art.9tb ust.1 ww. ustawy, który wskazuje, że analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi winna być sporządzona na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne a także na podstawie innych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art.9tb ust.1 *ucpg* niniejsza analiza powinna zawierać w szczególności informacje dotyczące:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczby mieszkańców;
- liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków wynikających z art.6 ust.1 *ucpg*;
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

¹Art.3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024r., poz.399)

- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- uzyskanych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Malczyce od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku. Podstawę sporządzenia rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce stanowią obowiązujące w tym okresie akty prawne, do których zaliczane są w szczególności:

- Ustawa o odpadach z dnia z dnia 14 grudnia 2012r. [Dz. U. z 2023r., poz. 1587]
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996r. [Dz. U. z 2024r., poz.399];
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska [Dz. U. z 2024r. poz.54]
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości [Dz.U. 2013, poz. 122];
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021r., poz.1530);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji [Dz. U. 2017 poz. 2412.];
- Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028;
- Uchwała Nr XX/137/2020 Rady Gminy Malczyce z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Malczyce.”;

- Uchwała Nr XL/233/2021 Rady Gminy Malczyce z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie Zmiany Uchwały nr XIX/132/2020 z dnia 4 sierpnia 2020 roku w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym,
- Uchwała Nr XLII/242/2022 Rady Gminy Malczyce z dnia 22 lutego 2022 roku w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami;
- Uchwała Nr XLV/271/2022 Rady Gminy Malczyce z dnia 17 maja 2022 roku zmiany Uchwały nr XX/137/2020 Rady Gminy Malczyce z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Malczyce.”

1.2. Poziomy odzysku i recyklingu odpadów komunalnych przewidzianych do osiągnięcia

Gmina Malczyce zgodnie z art.3b *ucpg* oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2023 roku powinna osiągnąć:

- w przypadku odpadów komunalnych takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło:

Na podstawie art.3b ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Osiągnięty poziom przez Gminę
35 %	25,77 %

- w przypadku poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017r. poz. 2412)	Osiągnięty poziom przez Gminę
poziom określony do dn. 16.07.2020r., nie więcej niż 35% masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	1,43%

- w przypadku osiągniętego poziomu składowania:

Na podstawie art.3b ust.2a ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:	Osiągnięty poziom przez Gminę
<ul style="list-style-type: none">• 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025 – 2029;• 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030 – 2034;• 10% wagowo – w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.	0,48%

**Powyższe wskaźniki mogą ulec zmianie gdyż zostały podane na podstawie sprawozdania Wójta Gminy Malczyce z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2023r., które zostało złożone do Urzędu Marszałkowskiego za pośrednictwem systemu BDO (Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami) i na dzień sporządzania analizy nie zostało skorygowane (posiada status złożone).*

Osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w latach 2015-2022:

- w przypadku odpadów komunalnych takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Poziom jaki gmina powinna osiągnąć	16%	18%	20%	30%	40%	50%	20%	25%
Poziom osiągnięty przez gminę	16,00%	22,00%	12,02%	17,00%	20,10%	9,64%	8,01%	37,5%*

**Poziom podany na podstawie sprawozdania Wójta Gminy Malczyce z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2022r. nr 2022/GKOM/9131501629/1 z dn.30.03.2023r.*

2. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce

2.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Malczyce

W gminie Malczyce odbiór i system zagospodarowania odpadów komunalnych został rozpoczęty 1 lipca 2013 roku obejmując nieruchomości zamieszkałe przez mieszkańców. Nieruchomości niezamieszkałe m.in. działalność gospodarcza oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do posiadania indywidualnej umowy na odbiór odpadów z firmą posiadającą wpis do Rejestru Działalności Regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Malczyce. W rejestrze tym zamieszcza się dokładne dane przedsiębiorcy, który uzyskał wpis do rejestru i któremu został nadany numer rejestrowy. W 2023 roku wpis do rejestru

działalności regulowanej Wójta Gminy Malczyce w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości uzyskało 2 przedsiębiorców natomiast 1 z podmiotów uzyskał zaświadczenie o wykreśleniu wpisu z rejestru działalności regulowanej.

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Malczyce świadczy firma P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o., 50-518 Wrocław. ul. Św. Jerzego 1A, O/48-303 Nysa, ul. Morcinka 66e, która została wyłoniona w przetargu nieograniczonym w 2022 roku, znak postępowania: ROŚ.271.7.2022. Na tę okoliczność dnia 8 sierpnia 2022 roku podpisano umowę obejmującą okres 24 miesięcy tj. od 01.09.2022r. do 31.08.2024r. na realizację zadania pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy z terenu gminy Malczyce.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego od 01.09.2022r. na terenie Gminy Malczyce obowiązuje system pojemnikowo-workowy zbiórki odpadów komunalnych. W pojemniki o pojemności od 120 do 240l. do gromadzenia odpadów w sposób selektywny zostały wyposażone przede wszystkim posesje jednorodzinne, które dotychczas posiadały jedynie pojemniki na odpady niesegregowane (zmieszane) a resztę frakcji umieszczano w workach dostarczanych przez firmę. Zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji przetargowej obowiązkiem Wykonawcy jest również zapewnienie i sukcesywne dostarczanie worków do selektywnej zbiórki odpadów do siedziby Urzędu gminy Malczyce w ramach realizacji przedmiotu zamówienia. Worki są dostępne, nieodpłatnie dla mieszkańców w razie dodatkowej potrzeby gromadzenia odpadów.

Odpady komunalne z terenu gminy Malczyce są odbierane w sposób selektywny. Przez selektywne odbieranie odpadów rozumie się przekazywanie odpadów komunalnych podzielonych na 5 osobnych frakcji:

- a) odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i tektury,
- b) odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła,
- c) odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzywa sztucznego, w tym odpady opakowaniowe z tworzywa sztucznego oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- d) odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów
- e) odpady (niesegregowane) zmieszane

Do zbierania powyżej określonych rodzajów odpadów zastosowano:

1. Pojemniki:

- koloru niebieskiego, oznaczone napisem „Papier” - na odpady papieru, w tym tektury;
- koloru żółtego, oznaczone napisem „Metale i tworzywa sztuczne” – na odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- koloru zielonego, oznaczone napisem „Szkło” – na odpady ze szkła;
- koloru brązowego, oznaczone napisem „BIO” – na odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów,
- koloru czarnego – na niesegregowane zmieszane odpady komunalne, oznaczone napisem „Odpady zmieszane”.

2. Worki:

- koloru niebieskiego, oznaczone napisem „Papier” - na odpady papieru, w tym tektury;
- koloru żółtego, oznaczone napisem „Metale i tworzywa sztuczne” – na odpady metali, tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- koloru zielonego, oznaczone napisem „Szkło” – na odpady szkła;
- koloru brązowego, oznaczone napisem „BIO” – na bioodpady.

Model systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce uwzględnia również zbiórkę wybranych frakcji w systemie akcyjnym i dotyczył odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. System akcyjny polegał na odbiorze odpadów bezpośrednio z posesji mieszkańców.

Za zbiórkę odpadów wielkogabarytowych odpowiedzialna była firma, która wygrała przetarg na odbiór odpadów komunalnych tj. P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. Podczas zbiórek „krawężnikowych” organizowanych 2 razy w roku w miesiącach marcu oraz wrześniu mieszkańcy mogli przekazać surowce wtórne, które nie mieszczą się do pojemnika, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe. Odbiór wielkogabarytów odbywał bezpośrednio z posesji mieszkańców po wcześniejszym wystawieniu odpadów w terminach wynikających z harmonogramu odbioru odpadów komunalnych

Dodatkowo, oprócz zbiórek „krawężnikowych” w 2023 roku na terenie gminy Malczyce zorganizowano 3 mobilne zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w miesiącach marcu, wrześniu i grudniu. W ramach tej akcji zebrano łącznie 12,6000 Mg

odpadów. Zbiórka elektroodpadów była bezpłatna i odbywała się bezpośrednio od mieszkańców, którzy zgłosili telefonicznie chęć oddania tego rodzaju odpadów firmie realizującej odbiór.

Odpady zielone, powstające w wyniku pielęgnacji zieleni na terenie nieruchomości zamieszkałych mogą być kompostowane w przydomowych kompostownikach, jeżeli nie powoduje to uciążliwości dla użytkowników sąsiednich nieruchomości.

Zgodnie z obowiązującą umową firma P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. zobowiązana była do odbioru od właścicieli nieruchomości odpadów przedstawionych w poniższej tabeli:

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła
5.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
6.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne
7.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe

Źródło: opracowania własne

W 2023 roku odpady komunalne odbierane były z częstotliwością przedstawioną w poniższej tabeli:

Rodzaj odbieranych odpadów komunalnych	Częstotliwość odbierania
Niesegregowane (zmieszane) odpady	1 raz w tygodniu
Metale i tworzywa sztuczne	1 raz na dwa tygodnie
BIO	co najmniej raz na miesiąc w okresie od 1 grudnia do 28/29 lutego, co najmniej raz na dwa tygodnie w okresie od 1 marca do 30 listopada
Papier i tektura	1 raz na miesiąc
Szkło	1 raz na miesiąc
Wielkogabaryty	dwa razy w roku w formie wystawki

Źródło: opracowania własne

Na terenie gminy Malczyce funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który mieści się przy ul. Sienkiewicza 35 w Malczycach na działce oznaczonej numerem geodezyjnym 19/1 obręb Malczyce, gmina Malczyce, gdzie

akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i odpady wielkogabarytowe, tekstylia, chemikalia, zużyte opony a także odpady budowlane i rozbiórkowe powstałe w związku z pracami wykonywanymi na terenie nieruchomości.

2.2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z art.3 ust.1 pkt.21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2023r., poz.1587) przez przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Na podstawie art.9e *ucpg* podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazania:

- selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023r., poz.1587);
- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Na terenie gminy Malczyce nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Powyższe odpady przekazywane były do Instalacji Komunalnych znajdujących się poza granicami gminy Malczyce.

Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach firm odbierających odpady komunalne Gmina Malczyce w 2023r. przekazała odpady komunalne do następujących Instalacji Komunalnych:

- **Zmieszane odpady komunalne (20 03 01)**

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
MBP ECO EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU SP. Z O.O. ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa	20 03 01	353,2000	R12
Zakład Gospodarki Odpadami GAĆ Sp. z o.o. Gać 90, 55-200 Oława		967,9600	R12
FBSerwis Wrocław Sp. z o.o. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych		1,4000	D13

- **Odpady ulegające biodegradacji zielone (20 02 01)**

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
KOMOPOSTOWNIA - INSTALACJA DO PRZETWARZANIA SELEKTYWNE ZEBRANYCH ODPADÓW ZIELONYCH I INNYCH BIOODPADÓW Zakład Gospodarki Odpadami GAĆ Sp. z o.o.	20 02 01	40,0400	R3
EkoPartner Recykling Sp. z o.o. Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych, ul. Zielona 3 59-200 Lubin		1,5000	R3
MBP ECO EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU SP. Z O.O.		185,4400	R3

- **Pozostałości z sortowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przeznaczonych do składowania (19 12 12)**

Nazwa i adres Instalacji/składowiska do której zostały przekazane odpady komunalne do składowania	Kod odpadów	Masa przekazanych do składowania [Mg] frakcja o wielkości powyżej 80 mm
Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Zawiszów 5, 58-100 Świdnica	19 12 12	9,0372
FBSerwis Kamieńsk Sp. z o. o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Ruszczyn 100, 97-360 Kamieńsk		0,3000

3 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

3.1. Opłaty ponoszone przez właścicieli nieruchomości

Zgodnie z art.6h *ucpg* właściciele nieruchomości są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W myśl przepisów ww. ustawy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią dochód gminy, z którego gmina jest zobowiązana pokrywać koszty funkcjonowania całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje:

1) w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy – za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec,

2) w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne – za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne. Gmina nie obejmuje systemem nieruchomości niezamieszkałych. Budynki użyteczności publicznej oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą we własnym zakresie podpisują umowy na wywóz odpadów wybierając firmę z rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzonego przez Wójta Gminy Malczyce.

Miesięczna opłata od 1 mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w gminie Malczyce wyniosła:

- **30,00 zł** od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość nieposiadającej kompostownika;
- **25,00 zł*** od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość jednorodziną, na której mieszkańcy kompostują bioodpady.

**Częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami w wysokości 5,00zł/os. przysługuje właścicielom nieruchomości jednorodzinnych na podstawie Uchwały Nr XL/233/2021 Rady Gminy Malczyce z dnia 28 grudnia 2021r. w sprawie zmiany Uchwały nr XIX/132/2020 Rady Gminy Malczyce z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.*

3.2. Koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023

Zgodnie z zasadami nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gminy zostały zobowiązane do ponoszenia kosztów związanych z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uiszczaną przez właścicieli nieruchomości.

Wydatki gminy Malczyce związane z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów regulowane są na podstawie wystawionych przez wykonawcę faktur za przedmiotową usługę i w 2023 roku wyniosły 1 979 299,00 zł. Koszty te dotyczyły okresu od 01.01.2023 do 31.12.2023r

Koszty odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych poniesione w 2023 roku:

Miesiąc	Koszty usługi brutto (zł)
styczeń	169 935,84
luty	118 538,64
marzec	184 460,76
kwiecień	176 051,88
maj	187 983,72
czerwiec	131 925,24
lipiec	146 381, 04

sierpień	173 153, 16
wrzesień	220 948, 56
październik	165 646, 08
listopad	173 627, 28
grudzień	130 646,52
RAZEM	1 979 299,00

Źródło: opracowanie własne

Koszty poniesione na podstawie wystawionych przez wykonawcę faktur sprzedaży w związku z odbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwieniem odpadów są wyliczane na podstawie wynagrodzenia tonażowego, które stanowi sumę:

- iloczynu ilości faktycznie odebranych odpadów i stawki za odbiór 1 Mg danego rodzaju odpadu;
- iloczynu ilości faktycznie zagospodarowanych odpadów i stawki za zagospodarowanie 1 Mg danego rodzaju odpadu.

Stawki za odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów określone są przez potencjalnych Wykonawców przedmiotowego zadania podczas prowadzenia postępowania przetargowego. Z uwagi na tonażowy sposób wynagradzania firmy świadczącej usługę odbioru odpadów koszty zagospodarowania odpadów są bezpośrednio uzależnione od wielkości strumienia odpadów generowanych przez właścicieli nieruchomości.

Koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w 2023 roku:

Miesiąc	Koszty usługi brutto (zł)
styczeń	23 956,56
luty	17 808,12
marzec	12 677,77
kwiecień	12 670,56
maj	6 075,00
czerwiec	18 979,70
lipiec	15 509,88
sierpień	31 065,12
wrzesień	42 846,84
październik	20 824,99

listopad	6 075,00
grudzień	11 544,12
RAZEM	220 033,54

Źródło: opracowanie własne

Miesięczne koszty poniesione przez gminę w związku z tworzeniem i utrzymaniem punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w Malczycach stanowi suma kwoty wynikającej z wynagrodzenia stałego za nadzór nad prowadzeniem i obsługą PSZOK w kwocie 6 075,00zł za każdy miesiąc oraz kwoty będącej sumą iloczynów masy (w Mg) poszczególnych rodzajów odpadów przekazanych do zagospodarowania i ceny jednostkowej za 1Mg danego rodzaju odpadu. Łączny koszt w 2023r. wyniósł 220 033,54 zł.

Całkowity koszt obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce w 2023 roku wynosił 2 199 872,54 zł na co składają się następujące kwoty: 1 979 299,00 zł to suma wydatków przeznaczonych na realizację umowy zawartej z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, 220 033,54 zł to koszty związane z prowadzeniem i obsługą PSZOK oraz 540,00zł stanowiące koszt likwidacji dzikiego wysypiska śmieci.

Przychody do budżetu gminy z tytułu wnoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2023 wyniosły 1 635 391,65 zł. Zgodnie z treścią uchwały Nr XLII/242/2022 Rady Gminy Malczyce z dnia 22 lutego 2022 roku powstały deficyt w budżecie gminy w wysokości 564 480,89 zł pomiędzy wydatkami a wpływami zostanie pokryty z dochodów własnych gminy Malczyce. Uzyskany deficyt w systemie finansowania jest efektem niedoszacowania jednostkowej stawki za gospodarowanie odpadami w przeliczeniu na 1 mieszkańca w stosunku do faktycznej wartości kosztów związanych odbiorem i zagospodarowaniem odpadów. Mając powyższe na uwadze gmina Malczyce winna dołożyć wszelkich starań aby kolejne zmiany stawek za gospodarowanie odpadami były określone w sposób bardziej precyzyjny tak by minimalizować deficyt budżetowy. Określanie stawek za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinno również uwzględniać zmniejszenie ulgi przypadającej na 1os. dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych kompostujących bioodpady.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nieterminowo uiszczają opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi wystawiane były upomnienia. W 2023 roku wystawiono w sumie 873 upomnień na łączną kwotę 190 713,79 zł. W celu prowadzenia skutecznej egzekucji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

wystawiono również 253 tytuły wykonawcze na kwotę 98 833,35 zł. W trybie ciągłym gmina prowadzi czynności mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach oraz terminowości wnoszenia opłat przez mieszkańców za pomocą tzw. egzekucji miękkiej polegającej na telefonicznym informowaniu mieszkańców o braku terminowej wpłaty i jak najszybszym uregulowaniu zaległości.

3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W analizowanym roku w gminie Malczyce nie realizowano inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Obowiązek gminy związany z prowadzeniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) powierzono Wykonawcy wyłonionemu w postępowaniu przetargowym znak: ROŚ.271.8.2022 na wykonanie usługi pn. „Przygotowanie i obsługa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) na terenie gminy Malczyce”. Wykonawcą, któremu powierzono realizację ww. zadania zostały Malczyckie Usługi Komunalne Sp. z o.o., ul. 1go Maja 5C, 55-320 Malczyce na podstawie zawartej umowy na okres 25 miesięcy począwszy od dnia 01.12.2022r.

4. Liczba mieszkańców

4.1. Liczba mieszkańców w 2023r. według ewidencji ludności oraz złożonych deklaracji

Liczba mieszkańców według ewidencji ludności	Liczba mieszkańców według złożonych deklaracji
5 587	5 102

Powstała różnica pomiędzy osobami zameldowanymi na stałe i czasowo a osobami zadeklarowanymi w systemie gospodarowania odpadami wynika z tego że osoby, które wyjeżdżają za pracą i nauką do innych miast lub państw nie zgłaszają tego faktu w urzędzie gminy. Ponadto część osób zameldowanych na terenie gminy Malczyce zamieszkuje na terenie innych gmin (np. studenci) a zgodnie z przepisami prawa deklaracje o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami uwzględniają jedynie osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość.

4.2. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawierali umów, o których mowa w art.6 ust.1 ucpg.

W wyniku analizy ilości gospodarstw domowych zadeklarowanych w systemie gospodarowania odpadami do zewidencjonowanej ludności stwierdzono, że wszystkie zamieszkałe gospodarstwa domowe zostały objęte systemem odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu gminy Malczyce.

5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych oraz przeznaczonych do składowania na terenie gminy Malczyce

5.1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Malczyce

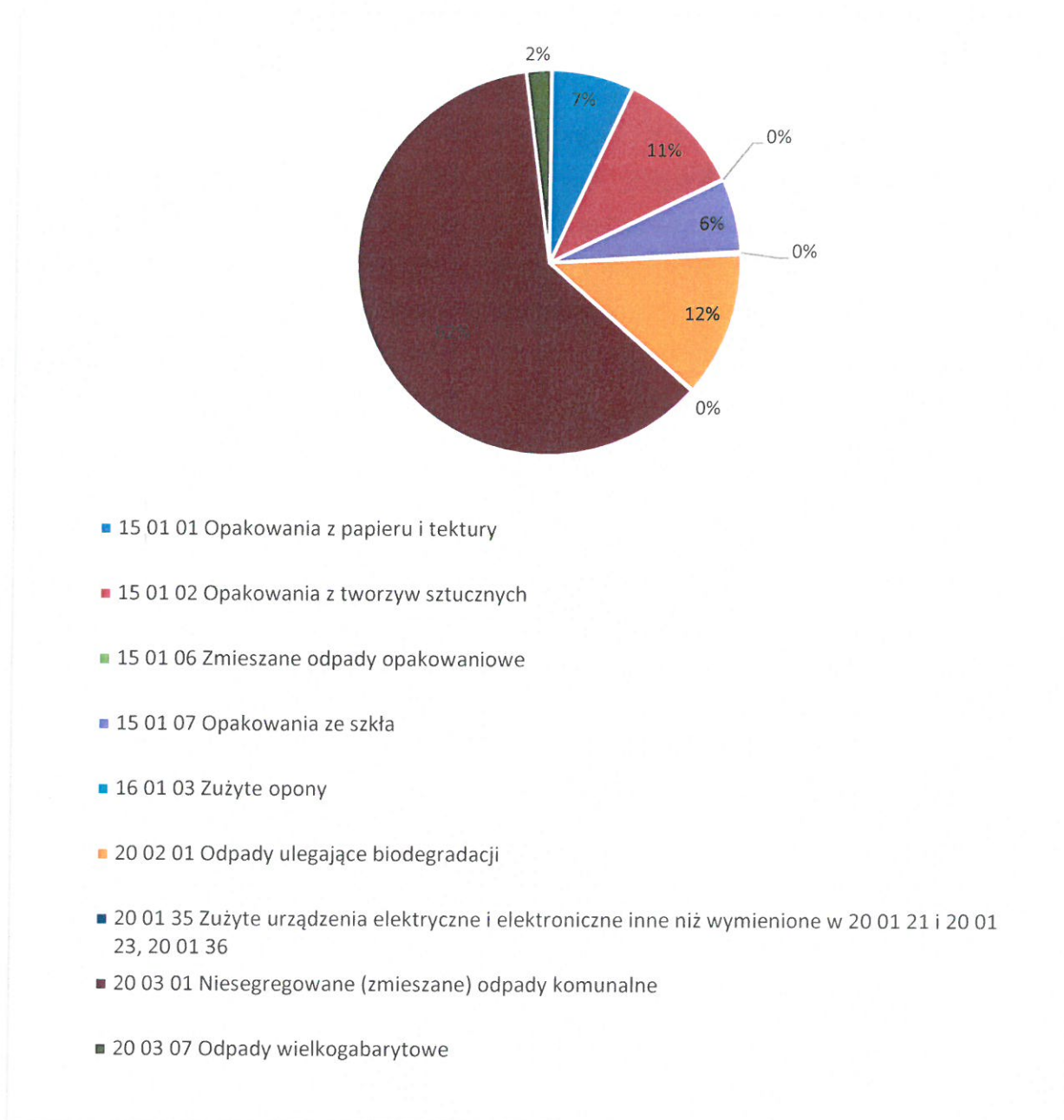
Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Malczyce od właścicieli nieruchomości zamieszkałych:

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadu (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	195,7100
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	305,8700
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1,9800
15 01 07	Opakowania ze szkła	173,1800
16 01 03	Zużyte opony	7,0800
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	343,5000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23, 20 01 36	1,7700
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1731,4500
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	60,3600
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach (Mg)		2 820,9000

Źródło: opracowanie własne

Wykres 1. Procentowy udział odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2023 roku.

Na podstawie powyższego wykresu wynika, że największy odsetek odpadów zebranych w 2023r. na terenie gminy Malczyce przypada odpadom zmieszanim, które stanowią 62% wszystkich odpadów. Jeśli chodzi o odpady zbierane w sposób selektywny to największą ilość stanowią bioodpady stanowiące 12% wszystkich zebranych odpadów, na drugim miejscu są opakowania z tworzyw sztucznych 11%, dalej opakowania z papieru i tektury 7%, następnie opakowania ze szkła 6% oraz odpady wielkogabarytowe stanowiące 2% wszystkich zebranych odpadów. Zestawienie zamykają odpady o najmniejszym udziale w ogólnej masie selektywnie zebranych odpadów komunalnych poniżej 2% i są to: zużyte

urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony i zmieszane odpady opakowaniowe. Podsumowując zmieszane odpady komunalne stanowią 62% wszystkich odpadów w ogólnej masie odebranych odpadów komunalnych. Z kolei odpady selektywne to 38% wszystkich odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości.

Masa wszystkich zebranych i odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Malczyce w 2023 roku wyniosła 4 385,1143 Mg z czego 2 820,9000 Mg to odpady odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami, 244,6462 Mg stanowią odpady zebrane w PSZOK a pozostałe 1 319,5681 Mg to odpady zebrane przed podmioty zbierające odpady tj. skup złomu oraz podmiot prowadzący mobilne zbiórki (elektroodpadów). Łączna masa odpadów zebranych z terenu gminy uwzględnia odpady z grupy 16 i 17 tj. zużyte opony oraz odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych.

5.2. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Malczyce

Łączna ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Malczyce w 2023 roku wyniosła 1731,4500Mg co stanowi o 122,8600Mg więcej niż w roku ubiegłym, w którym ilość ta wyniosła 1 608,5900Mg. Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości sposób zagospodarowania odpadów kodzie 20 03 01 to R12 (w masie 1321,1600Mg) obejmujący procesy poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. sortowanie, kruszenie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów R1-R11 i D13 (w masie 1,4400 Mg) polegający na przygotowaniu mieszanki lub mieszaniu przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów unieszkodliwiania. Reszta odpadów zmieszanych w ilości 408,8900 Mg została zmagazynowana.

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 w 2023 roku zostały odebrane w ilości 343,5000 Mg, z czego 226,9800 Mg trafiło do zagospodarowania w procesie R3. Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniu złożonym przez podmiot odbierający odpady komunalne pozostała masa opadów tj. 116,5200Mg została zmagazynowana. Szczegółowy sposób zagospodarowania odpadów biodegradowalnych przedstawia poniższa tabela:

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
KOMOPOSTOWNIA - INSTALACJA DO PRZETWARZANIA SELEKTYWNIE ZEBRANYCH ODPADÓW ZIELONYCH I INNYCH BIOODPADÓW Zakład Gospodarki Odpadami GAĆ Sp. z o.o.	20 02 01	40,0400	R3
EkoPartner Recykling Sp. z o.o. Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych, ul. Zielona 3 59-200 Lubin		1,5000	R3
MBP ECO EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU SP. Z O.O.		185,4400	R3

Ilości odpadów o kodzie 19 12 12 oraz 19 05 99 przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych w 2023 roku:

Kod i rodzaj odpadu	Masa odpadów, powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania (Mg)		
	Fracja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm	Fracja o wielkości powyżej 80 mm	Masa całego strumienia odpadów
19 05 99 Inne niewymienione odpady	0,0000	0,0000	0,2000
19 05 99 Inne niewymienione odpady	0,0000	0,0000	0,0200
19 05 99 Inne niewymienione odpady	0,0000	0,0000	0,2100
19 05 99 Inne niewymienione odpady	0,0000	0,0000	11,5467
19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	0,0000	0,3000	0,3000

19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	0,0000	9,0372	9,0372
Łączna masa (Mg)	0,00	9,3372	21,3139

Źródło: opracowanie własne

6. Wnioski

W 2023r. w gminie Malczyce obowiązywał system gospodarowania odpadami komunalnymi, dzięki, któremu możliwe było realizowanie obowiązków w zakresie odbierania odpadów komunalnych i nadzoru nad prawidłowością selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości. W systemie gospodarowania odpadami gmina pełni funkcję centralną – koordynującą. Obowiązkiem właścicieli nieruchomości jest ponoszenie na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina z kolei w ramach zebranego z tytułu ww. opłaty budżetu jest zobowiązana do wykonywania zadań zorganizowania, wdrożenia i realizowania odpowiedniej gospodarki odpadami komunalnymi.

W ramach realizacji nałożonych zadań gmina Malczyce:

- 1) objęła wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi,
- 2) nadzorowała gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotowi odbierającemu odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- 3) prowadziła selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, obejmującą co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła, opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- 4) utworzyła i utrzymuje punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 5) dokonała corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Przeprowadzona analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce wyszczególnia następujące wnioski:

- W 2023r. na terenie gminy Malczyce odebrano i zebrano łącznie 4 385,1143 Mg odpadów komunalnych z czego największą ilość stanowi strumień odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami tj. 2 820,9000 Mg.
- Spośród selektywnie odbieranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości największy udział stanowią 3 grupy odpadów i są to: odpady zmieszane w ilości 1731,4500Mg (tj.63% wszystkich odpadów), odpady biodegradowalne w ilości 343,5000Mg (tj.12% wszystkich odpadów) oraz opakowania z tworzyw sztucznych w ilości 305,8700Mg (tj.11% wszystkich odpadów).
- W porównaniu z rokiem ubiegłym w 2023r. zwiększyła się ilość odpadów zmieszanych – odebrano ich o 122,8600 Mg więcej. W 2022r. odebrano ich 1608,5900Mg, natomiast w 2023r. 1731,4500Mg.
- W porównaniu z rokiem ubiegłym w 2023r. zwiększyła się ilość odpadów selektywnych – odebrano ich o 333,9200Mg więcej. W 2022r. odebrano ich 684,3400Mg natomiast w 2023r. 1018,2600Mg.
- W 2023r. w wyniku przeprowadzenia zbiórek odpadów w systemie akcyjnym tj, zbiórek mobilnych i „krawężnikowych” zebrano 67,4400Mg odpadów wielkogabarytowych (w tym zużyte opony) oraz 14,37Mg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- Gmina Malczyce w 2023 roku uzyskała 25,77% poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji odpadów papieru, metali, tworzywa sztucznego i szkła. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych został obliczony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021r. poz.1530) wg. następującego wzoru:

$$P = Mr / Mw \times 100 \%$$

gdzie:

P - oznacza poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wyrażony w %

Mr - oznacza łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, wyrażoną w Mg. Do ww. masy zalicza się odpady komunalne z grupy 15 oraz 20, odpady poddane recyklingowi powstałe z przetworzenia ww. odpadów oraz bioodpady poddane recyklingowi u źródła tj. zagospodarowane w przydomowych kompostownikach.

**Do masy Mr doliczono 29,7049Mg odpadów pochodzących z wysortowania z odpadów o kodzie 200301 oraz 150106, które poddano recyklingowi.*

Mw - oznacza łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg. Mw stanowi sumę mas odpadów komunalnych z grupy 15 i 20 odebranych oraz zebranych z terenu gminy z wyjątkiem odpadów z grupy 16 i 17. Do Mw uwzględnia się również masę bioodpadów poddanych recyklingowi u źródła.

- Koszt całego systemu gospodarowania odpadami w 2023r. wyniósł 2 199 872,54 zł. Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1 635 391,65 zł. Oznacza to, że dochody pozyskiwane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywają kosztów obsługi systemu gospodarki odpadami. Powstały deficyt w kwocie 564 480,89 zł zostanie pokryty z dochodów własnych gminy. Koniecznym jest precyzyjne przekalkulowanie stawek tak aby zmniejszyć deficyt budżetowy do minimum.
- Nadrzędnym celem jest dalsze uświadamianie mieszkańców na temat selektywnej zbiórki odpadów w celu polepszania poziomu segregacji poszczególnych frakcji odpadów, aby osiągać wymagane poziomy odzysku i recyklingu oraz ograniczać ilość wytwarzanych odpadów.
- Gmina powinna zintensyfikować prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych we współpracy z firmą świadczącą usługę odbioru odpadów w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

GMINA MALCZYCE
ul. Traugutta 15
55-320 Malczyce

WOJTA GMINY MALCZYCE

Andrzej Niemiec